

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ _____

<<__>> _____ 20 թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Նոր Գեղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց 4-ա դասարան
Խաչատրյան Ազատուհի Հենրիկի

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀՀ կառավարության N 439-Ն որոշում, 8-ը ապրիլի 2010 թվական

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԶԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

Ի. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր

նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման,

հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզբերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական

ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամկարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) պահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակեր- տական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	Մոլորակ	Մուկ	Մարտ	Միտոսոլ	Մշտ
1	Ամիրջանյան Վալերիա Կիմայի	20.08.2021 թ	822	2014թ.	10	14	Իգ.		
2	Առաքելյան Անժելիկա Գևորգի	10.08.2020թ	733	2014թ.	05	17	Իգ		
3	Առաքելյան Սամվել Հրանտի	10.08.2020թ	734	2014թ.	10	13	Ար.		
4	Ավետիսյան Անահիտ Գևորգի	10.08.2020թ	736	2014թ.	08	18	Իգ.		
5	Բաբախանյան Նարե Սամվելի	10.08.2020թ	738	2014թ.	02	16	Իգ.		
6	Բաբայան Մովսես Արայիկի	10.08.2020թ	739	2014թ.	08	20	Ար.		
7	Բալասանյան Մարիաննա Ֆրիդոնի	10.08.2020թ	740	2014թ.	03	26	Իգ.		
8	Եղիազարյան Էդգար Գարիկի	10.08.2020թ	741	2104թ.	01	21	Ար.		
9	Եսայան Անահիտ Սուրենի	25.08.2023թ	988	2014թ	09	29	Իգ.		
10	Եսայան Մարիաննա Ռոբերտի	10.08.2020թ	742	2014թ	07	27	Իգ.		
11	Թովմասյան Ավետիք Վիկտորի	10.08.2020թ	744	2014թ.	07	09	Ար.		
12	Խաչատրյան Նարեկ Հայկի	25.08.2023թ	993	2014թ	06	08	Ար.		
13	Կոստանյան Մհեր Սուրենի	10.08.2020թ	746	2014թ.	11	10	Ար.		
14	Հարությունյան Դանիել Նորայրի	07.12.21թ	11	2014թ.	12	29	Ար.		
15	Հարությունյան Սայաթ Տիրայրի	10.08.2020թ	747	2014թ.	01	25	Ար.		
16	Հարությունյան Վահագն Արմենի	10.08.2020թ	748	2013թ.	12	03	Ար.		
17	Ղուկասյան Սերինե Արծրունու	10.08.2020թ	749	2014թ	04	15	Իգ.		
18	Մադոյան Էմմա Սևակի	10.08.2020թ	750	2014թ.	12	05	Իգ.		
19	Մանգասարյան Մանե Ազատի	30.08.22թ	33	2014թ.	09	14	Իգ.		
20	Մարտիրոսյան Աննա Արտակի	10.08.2020թ	752	2014թ.	08	27	Իգ.		
21	Մարտիրոսյան Տաթևիկ Արմենի	10.08.2020թ	753	2014թ.	10	17	Իգ.		
22	Միրաքյան Նատալի Սաշիկի	10.08.2020թ	754	2014թ.	12	09	Իգ.		
23	Մկրտումյան Նարեկ Սերոժի	10.08.2020թ	755	2014թ.	02	07	Ար.		
24	Մուրադյան Ալբերտ Ռաշիդի	10.08.2020թ	756	2014թ.	04	13	Ար.		
25	Մուրադյան Մարիա Մհերի	10.08.2020թ	757	2014թ.	02	05	Իգ.		

26	Հայրապետյան Նարեկ Նուբարի	23.08.22թ	31	2014թ.	09	12	Ար.		
27	Սամսոնյան Երեմ Հայրիկի	10.08.2020թ	758	2014թ.	03	17	Ար.		
28	Սեդրակյան Ժանետա Անդրանիկի	10.08.2020թ	759	2014թ.	12	12	Իգ.		
29	Վիրաբյան Յուրա Անդրանիկի	10.08.2020թ	760	2014թ.	09	10	Ար.		
29									
30									
31									
32									
33									
34									
35									
36									
37									

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Կամար համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	Ուսանողական փ., քն.12	077822455	Արցախում՝ զինվորական	անապահով	
2	Պ. Սևակի փ., տուն20	094119097	ՀՀՊՆ-ում զինվորական	ապահովված	
3	Աղբյուրակի փ.,տուն 2	094911471	/Թամարա-ֆուդ/ընկեր-ում՝ վարորդ-առաքիչ	ապահովված	
4	Երևանյան փ.,փկղ.1,2.1, քն.40	098806875	Այգեգործ	ապահովված	
5	Բաբաջանյան փ.,տուն 6	098353087	Գետամեջի թ/ֆ-ում առաքիչ-վարորդ	ապահովված	
6	Կոմիտաս 36	094629421	Զի աշխատում	անապահով	
7	Ներսիսյան փ.,տուն 48	077353194	Այգեգործ		
8	Ֆ.Թևոսյանի	094432229	Այգեգործ	անապահով	

	փ.,տուն 36				
9	Խանջյան 78	094411311	ՀՀ զինված ուժեր		
10	Ֆ.Թևոսյանի փ.,5 փկղ.,3շենք,բն. 34	094664998	Ջերմոցում քանվոր		
11	Արցախի փ., տուն 30	095611552	Այգեգործ	ապահովված	
12	Սևակի փկղ.տուն	094371277	Շինարար		
13	Ֆ.Թևոսյանի փ.,տուն69	096799606	Այգեգործ	ապահովված	
14	Արցախի փ.տ. 21	098378007	Հայրը՝ ավտո մեխանիկ	ապահովված	
15	Արցախի փ.,տուն 2	077541845	Ելակի ջերմոցում՝ պահեստի աշխ.	ապահովված	
16	Թևոսյան 38/1	041603083	Օրավարձով աշխատող	անապահով	
17	Աղբյուրակի փ., տուն25	093500279	Մայրը՝ դպ. տնօրեն	ապահովված	
18	Աղբյուրակի փ.տուն 5	093065615	Զորամասում՝ մեխանիկ- վարորդ	ապահովված	
19	Բաբաջանյան փ.,տուն 10	094253863	Այգեգործ	Անապահով/բազմազավակ/	
20	Ուսանողական փ.,8շ.,բն.34	094010711	Մայրը՝ խանութում՝ մենեջեր	ապահովված	
21	Ֆ.Թևոսյանի փ.,50շ.,բն.1	093231724	Մայրը՝ ՄԳԼԲժ. կենտրոնում՝ բուժքույր	ապահովված	
22	Չարենցի փ.,տուն 52	091921212	Ա/ձ	ապահովված	
23	Հ Քոչարի 10	093627121	Թ/Ֆ-ում՝ հաշվապահ	անապահով/ձնողագուրկ/	
24	Ֆ.Թևոսյան փ.,3փկղ.,տուն 4	093513277	Այգեգործ	Բազմազավակ	
25	Ուսանողական փ.,14շենք. բն.21	098126999	Առինջ մոլում՝ վաճառող	ապահովված	
26	Արցախի փ. տուն 15	077606959	Ա/Ձ	ապահովված	
27	Ուսանողական փ.,14շ.,43բն.	077866848	Անվտանգության ծառայող	ապահովված	
28	Ուսանողական փ.,2փկղ.,30բն	094080754	Մայրը՝ տնային տնտեսուհի	անապահով՝ձնողագուրկ	

29	Հ. Մաթևոսյանի փ., տուն 30	077238866	Ա/ձ/մեքենաներ վերանորոգող/	ապահովված	
30					
31					
32					
33					
34					
35					

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) _____

Դասարանում սովորում է 29 աշակերտ, որից 14-ը տղա են, իսկ 15-ը՝ աղջիկ: Դասարանում ունենք 2 նորեկ աշակերտ: Նորեկ աշակերտները արդեն ինտեգրվել են դասարանում: Աշակերտները ակտիվ են և հետաքրքրությամբ են մասնակցում դասերին: Բոլոր աշակերտները շփվող են, հոգատար և մեծ հաճույքով օգնում են իրենցից թույլ աշակերտներին, հատկապես նորեկներին: Երեխաները դպրոց են գալիս ոգևորված, պատրաստ՝ նոր գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ձեռք բերելու: Դասարանում կա 7 գերազանց սովորող աշակերտ, կան նաև թույլ ընդունակություն ունեցող աշակերտներ:

Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում _____

Ուսումնադաստիարակչական նպատակով սահամանել սովորողների հաճախումների, առաջադիմության և վարքի ընթացիկ վերահսկողություն, սերտ համագործակցություն ծողների հետ: Ապահովել բարեկիրթ միջավայր երեխաների հայեցի, գեղագիտական, ռազմա-հայրենասիրական, ֆիզիկական, աշխատանքային, բնապահպանական դաստիարակության համար: Սովորողների մոտ ձևավորել պատասխանատվության զգացում, աշխատանք տանել աշակերտների կարգապահության, հաճախումների և ուսումնական առաջադիմության բարելավման ուղղությամբ: Դասղեկի ժամերին զրուցել գեղեցիկի, հոգևոր արժեքների, հայոց բանակի, հերոսների, մարդկային լավ ու վատ հատկանիշների, արվեստի ու արհեստի, պարտականությունների, պատասխանատվության, աշխատասիրության ու գիտելիքի արժևորման մասին:

ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հոգևոր դաստիարակությունը Հոգևոր դաստիարակությունը այս տարիքում շատ կարևոր է արժեքային համակարգի ձևավորման, ինչպես նաև մշակութային ժառանգությունը փոխանցելու համար: Այն նպատակ ունի բարոյական արժեքներ սերմանելու: Այդ իսկ պատճառով աշակերտին պետք է գաղափար տալ քրիստոնեության մասին, ծանոթացնել հոգևոր կենտրոնին՝ Էջմիածնին:

Գեղագիտական դաստիարակություն Սերն ու հարգանքն է գեղեցիկի նկատմամբ: Մարդը դեռ վաղ հասակից սկսում է գնահատել իր շրջապատը և շրջապատող միջավայրն իր բոլոր դրսևորումներով:

Գեղագիտական դաստիարակությունը կազմում է մարդու ընդհանուր զարգացման զգալի մասը:

Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն -Հայրենիքի պաշտպանությանը բարոյապես և ֆիզիկապես պատրաստ քաղաքացի ձևավորելու նպատակով հաճախակի կազմակերպել զրույցներ հայ ազգային հերոսների մասին, արցախյան պատերազմի մասին:

Ֆիզիկական դաստիարակություն- Ուղղված է առողջության ամրապնդմանն ու պահմանմանը, մարդու մտավոր և ֆիզիկական կարողությունների զարգացմանը: Այն իրենից ներկայացնում է մշակույթի մի մաս, որն ընդգրկում է մի շարք արժեքների ու գիտելիքների համադրում:

Աշխատանքային դաստիարակություն_ Յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է իմանա, որ միայն ազնիվ աշխատանքով կարող է վաստակել հանապազօրյա հացը: Աշակերտները պետք է պատրաստ լինեն հանրօգուտ աշխատանքի: Տունը, դպրոցում և ամենուր պետք է պահպանեն մաքրություն:

Բնապահպանական- Աշխատանք տանել, որպեսզի երեխաները գիտակցեն, որ Երկիր մոլորակն ունի բնապահպանական հիմնախնդիրներ և ունի բոլորիս օգնության կարիքը: Աշակերտներին զինել տարրական էկոլոգիական գիտելիքներով: Չարգացնել պատասխանատու վերաբերմունք շրջակա միջավայրի նկատմամբ:

Դպրոց ընտանիք կապը Ամուր հիմքերի վրա դնել դպրոց-ընտանիք կապը մասնակցել ծնողկոմիտեի հետ տարվող աշխատանքներին: Հրավիրել ծնողական ժողովներ, քննարկել ընթացիկ հարցեր: Եթե դպրոցն ու ծնողները հաջողությամբ համագործակցում են ապա հաղթանակն ապահովված է:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1.	<<Աշակերտի օրվա ռեժիմը>>	07.09	դասուղեկ
2.	Չրույց << Վատ և լավ սովորություններ >>	14.09	դասուղեկ
3.	Չրույց <<Իմ հայրենիքը` Հայաստանը 32 տարեկան է >>	22.09	դասուղեկ
4.	Չրույց <<Մեր քաջ հերոսները >>	28.09	դասուղեկ
5.	Քննարկում « Վատ սովորությունների հետևանքները »	05.10	դասուղեկ
6.	Չրույց << Ինչպես հասկանալ մարդկանց >>	12.10	դասուղեկ
7.	Չրույց . Ընկերասիրություն` <<Ամենալավ ընկերը >>	19.10	դասուղեկ
8.	Անվտանգ երթևեկություն.<<Խաչմերուկները և դրանց տեսակները: ճանապարհային գծանշումներ>>	02.11	դասուղեկ
9.	Չրույց << Բարեկիրթ և անբարեկիրթ հաղորդակցում>>	09.11	դասուղեկ
10.	Չրույց << Քաղաքավարության կանոնները>>	16.11	դասուղեկ
11.	Քննարկում Բանակցություններ << Դիմումը>>	23.11	դասուղեկ
12.	Քննարկում` << Ուս ուսի որ տանք, սարեր շուռ կտանք >>	30..11	դասուղեկ

13.	Համագործակցություն<<Ինչպես Կոկոն թմի անդամ դարձավ >>	07.12	դասդեկ
14.	Բանակցություններ << Արշավախումբ>>	14.12	դասդեկ
15.	Խնդիրների համատեղ լուծում և որոշումների կայացում << Քնած գեղեցկուհին >>	21.12	դասդեկ
16.	Բանակցություններ << Քաջարի ծովահենի գանձերը>>	11.01	դասդեկ
17.	Անվտանգ երթևեկություն .<< ճանապարհային երթևեկության կարգավորման ազդանշանները>>	18.01	դասդեկ
18.	Երեխայի իրավունքներ << Երեխայի իրավունքների պաշտպանը>>	25.01	դասդեկ
19.	Արդյունավետ հաղորդակցում <<Խուզարկուները >>	01.02	դասդեկ
20.	Անվտանգ երթևեկություն. <<Փողոցները և ճանապարհն անցնելու կանոնները >>	08.02	դասդեկ
21.	Չրույց << Արդարացի, անարդար արարքներ >>	15.02	դասդեկ
22.	Չրույց <<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>	22.02	դասդեկ
23.	Անվտանգ երթևեկություն .< <ճանապարհային նշաններն ու դրանց տեսակները>>	29.02	դասդեկ
24.	Կանանց տոնին նվիրված տոնական բացիկների պատրաստում	07.03	դասդեկ
25.	Մասնակցություն , ակտիվ քաղաքացիական դիրքորոշում <<Գլբուսը>>	14.03	դասդեկ
26.	Կոնֆլիկտների հաղթահարում <<Խուզարկուները>>	21.03	դասդեկ
27.	Հանդուրժողականություն<<Աստղ>>	04.04	դասդեկ
28.	Միջմշակութային փոխըմբռնում <<Կոկոյի ճամփորդությունը>>	11.04	դասդեկ
29.	Երեխայի իրավունքներ<<Ես իրավունք ունեմ>>	18.04	դասդեկ
30.	Սեռային խնդիրներ <<Լուսինեի երագը>>	25.04	դասդեկ
31.	Անվտանգ երթևեկություն <<Տրանսպորտային միջոցների արգելակման ճանապարհը>>	02.05	դասդեկ
32.	Անվտանգ երթևեկություն.. << Տրանսպորտային միջոցների տեսակները>>	16.05	դասդեկ
33.	Հայաստանը ներկայանում է աշխարհին	23.05	դասդեկ

22	+			+			+			+			+			+			+			+	
23	+			+			+			+			+			+			+			+	
24	+			+			+			+			+			+			+			+	
25	+			+			+			+			+			+			+			+	
26	+			+			+			+			+			+			+			+	
27	+			+			+			+			+			+			+			+	
28	+			+			+			+			+			+			+			+	
29	+			+			+			+			+			+			+			+	
30																							

**ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ**

Անցկացման ժամկետը	Միջոցառման անվանումը	Անցկացման տեղը
Սեպտեմբեր	` <<Հայաստանը 32 տարեկան է >> ֆիլմի դիտում	դպրոց
Հոկտեմբեր	Շրջայց` Երևանում	
Հունվար	<<Բանակի օր>> ֆիլմի դիտում	
Փետրվար	Ցերեկույթ` նվիրված գիրք նվիրելու օրվան.	դպրոց
		դպրոց
Տարվա ընթացքում	Այցելություն մշակութային օջախներ	

3		Երաժշտական դպրոց		
4		Երաժշտական դպրոց, Թատերական խմբակ		
5				
6				
7				
8				
9		պար		
10				
11				
12				
13				
14				
15		Թատերական խմբակ, երգ		
16				
17		Երաժշտական դպրոց		
18				
19				
20			Գիմնաստիկա	
21				
22		Երաժշտական դպրոց		
23				
24				
25		պար		
26		Պար	Կարատե	
27		Նկարչական		
28		Երաժշտական դպրոց,		

29			շախմատ	
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
1.	<<Աշակերտի օրվա ռեժիմը>>	07.09	դասուղեկ
2.	Չրույց << Վատ և լավ սովորություններ >>	14.09	դասուղեկ
3.	Չրույց <<Իմ հայրենիքը՝ Հայաստանը 32 տարեկան է >>	22.09	դասուղեկ
4.	Չրույց <<Մեր քաջ հերոսները >>	28.09	դասուղեկ
5.	Քննարկում « Վատ սովորությունների հետևանքները »	05.10	դասուղեկ
6.	Չրույց << Ինչպես հասկանալ մարդկանց >>	12.10	դասուղեկ
7.	Չրույց . Ընկերասիրություն՝ <<Ամենալավ ընկերը >>	19.10	դասուղեկ
8.	Անվտանգ երթևեկություն.<<Խաչմերուկները և դրանց տեսակները: ճանապարհային գծանշումներ>>	02.11	դասուղեկ
9.	Չրույց << Բարեկիրթ և անբարեկիրթ հաղորդակցում>>	09.11	դասուղեկ
10.	Չրույց << Քաղաքավարության կանոնները>>	16.11	դասուղեկ

11.	Քննարկում Բանակցություններ << Դիումը>>	23.11	դասդեկ
12.	Քննարկում` << Ուս ուսի որ տանք, սարեր շուռ կտանք >>	30..11	դասդեկ
13.	Համագործակցություն<<Ինչպես Կոկոն թիմի անդամ դարձավ >>	07.12	դասդեկ
14.	Բանակցություններ << Արշավախումբ>>	14.12	դասդեկ
15.	Խնդիրների համատեղ լուծում և որոշումների կայացում << Քնած գեղեցկուհին >>	21.12	դասդեկ
16.	Բանակցություններ << Քաջարի ծովահենի գանձերը>>	11.01	դասդեկ
17.	Անվտանգ երթևեկություն .<< ճանապարհային երթևեկության կարգավորման ազդանշանները>>	18.01	դասդեկ
18.	Երեխայի իրավունքներ << Երեխայի իրավունքների պաշտպանը>>	25.01	դասդեկ
19.	Արդյունավետ հաղորդակցում <<Խուզարկուները >>	01.02	դասդեկ
20.	Անվտանգ երթևեկություն. <<Փողոցները և ճանապարհն անցնելու կանոնները >>	08.02	դասդեկ
21.	Չրույց << Արդարացի, անարդար արարքներ >>	15.02	դասդեկ
22.	Չրույց <<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>	22.02	դասդեկ
23.	Անվտանգ երթևեկություն .<<ճանապարհային նշաններն ու դրանց տեսակները>>	29.02	դասդեկ
24.	Կանանց տոնին նվիրված տոնական բացիկների պատրաստում	07.03	դասդեկ
25.	Մասնակցություն , ակտիվ քաղաքացիական դիրքորոշում <<Գլոբուսը>>	14.03	դասդեկ
26.	Կոնֆլիկտների հաղթահարում <<Խուզարկուները>>	21.03	դասդեկ
27.	Հանդուրժողականություն<<Աստղ>>	04.04	դասդեկ
28.	Միջմշակութային փոխըմբռնում <<Կոկոյի ճամփորդությունը>>	11.04	դասդեկ
29.	Երեխայի իրավունքներ<<Ես իրավունք ունեմ>>	18.04	դասդեկ
30.	Սեռային խնդիրներ <<Լուսինեի երազը>>	25.04	դասդեկ
31.	Անվտանգ երթևեկություն <<Տրանսպորտային միջոցների արգելակման ճանապարհը>>	02.05	դասդեկ
32.	Անվտանգ երթևեկություն.. << Տրանսպորտային միջոցների տեսակները>>	16.05	դասդեկ
33.	Հայաստանը ներկայանում է աշխարհին	23.05	դասդեկ

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Դասավանան օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
Սեպտեմբեր	1. Ծնողխորհրդի ընտրություն: 2. Անապահով, ծնողագուրկ եր-ի ցուցակ: 3. Այլ հարցեր:	Ընտրվեց ծնողխորհրդի կազմը՝ նախագահ և անդամներ; Կազմվեց անապահով և ծնողագուրկ երեխաների ցուցակը: Խոսվեց դասից բացակայելու և ուշանալու մասին:	
Հոկտեմբերի	1. Սեպտեմբեր-հոկտեմբեր ամիսների ուսումնադաստիարակչական հարցերի քննարկում: 2. Աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակի մասին 4. Էքսկուրսիա՝ ներկայացման դիտում	Ներկայացնել ուսումնադաստիարակչական հարցեր, քննարկել հետագա աշխատանքները: Խոսել սանիտարահիգիենիկ վիճակից << Շունն ու Կատուն >> երաժշտական ներկայացման դիտում	
Դեկտեմբեր	1-ին կիսանյակի արդյունքների ամփոփում: 2. Աշակերտների բացակայությունների վերաբերյալ տեղեկության ներկայացում: 1. Ձմեռային Արձակուրդների տևողության մասին	Ամփոփել արդյունքները: Քննարկել անհարկի բացակայությունների պատճառների մասին: Տեղեկացնել է ձմեռային արձակուրդների տևողության մասին	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությունը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂՎԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան:

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը:

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը:

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂՎԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը:

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը:
3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:
ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՎԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն:

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ:

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից:

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների:

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը:

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը:

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները:

այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխարարություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության և պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ